

Sociale veiligheid

Wat is het en wat kunt u doen?

Sociale veiligheid gaat om het tegengaan van grensoverschrijdend en/of ongewenst gedrag (agressie, geweld, discriminatie, pesten, ...) en het bevorderen van sociaal gedrag. Dit kan zowel preventief als curatief.

Waarom zijn scholen wettelijk verplicht?

- ✓ Jaarlijks uitvoeren van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)
- ✓ Ontwikkelen van een concreet veiligheidsplan
- ✓ Beschikken over klachtenregeling en onafhankelijke klachtencommissie
- ✓ Het werken aan "actief burgerschap en sociale integratie": het overbrengen van kennis over de democratische rechtstaat, het uiten van de bijbehorende waarden en het stimuleren van gedrag dat daarbij past.

Waarom zijn scholen *nog* niet wettelijk verplicht?

- ✓ Het gebruik van een bewezen effectief anti-pestprogramma
- ✓ Aanwijzen van een vertrouwenspersoon annex pest coördinator
- ✓ Het monitoren van sociale veiligheid op school ofwel incidentenregistratie

Meer weten? Zie onder andere het informatieblad '*veiligheid in soorten en maten* vo' op www.schoolenveiligheid.nl

Waarop worden scholen gecontroleerd?

De onderwijsinspectie hanteert op het vlak van sociale veiligheid het kwaliteitsaspect: "het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen". Daarbij zijn de volgende indicatoren ontwikkeld:

- ✓ De ouders zijn betrokken bij de school door activiteiten die de school daartoe onderneemt.
- ✓ De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.
- ✓ Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.
- ✓ De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.
- ✓ De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.
- ✓ De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.
- ✓ Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.

School en Veiligheid

School en Veiligheid helpt scholen in het primair en voortgezet onderwijs bij het ontwikkelen van een sociaal veilig klimaat, door informatie en deskundigheid op het gebied van sociale veiligheid te verspreiden. Bovendien adviseren wij schoolleiders, leraren, docenten, mentoren, vertrouwenspersonen, OOP en leerlingen via de helpdesk.

Thema's als (online) pesten, agressie & geweld, seksuele intimidatie en seksuele diversiteit hebben onze constante aandacht. Deze zijn ondergebracht in vier deelprojecten: Centrum School en Veiligheid (CSV), Pestweb, Gay & School en Project Preventie Seksuele Intimidatie (PPSI).

Sociale veiligheid

Wat is het en wat kunt u doen?

Gedragsregels

- ✓ Gebruik ze als preventieve leidraad en curatieve maatstaf
- ✓ Verwijs naar concreet gedrag en leg ze duidelijk vast.
- ✓ Creëer draagvlak door *schooleigen* gedragsregels *gezamenlijk* te ontwikkelen.
- ✓ Houd ze levend door ze te handhaven en te evalueren.

Meer weten? Zie www.schoolenveiligheid.nl voor onder andere voorbeeldregels, protocollen, lesmaterialen, spelvormen en het informatieblad 'gedragsregels op school'.

Een actief veiligheidsbeleid

Het zijn niet de plannen die een school veilig maken, maar de mensen die met de plannen werken in de dagelijkse praktijk.

- ✓ Deel uitgangspunten
- ✓ Stel regels
- ✓ Beschrijf preventieve activiteiten en protocollen
- ✓ Borg de verantwoordelijkheden door ze vast te leggen in functies/taken
- ✓ Vang signalen op en voorzie deze van concrete stappen
- ✓ Stel sociale veiligheid steeds opnieuw aan de orde.

Meer weten? Zie voorbeelden van een goed schoolveiligheidsplan op onze website!

(Online) pesten

- ✓ Hoe kunt u het ergste voorkomen?
- ✓ Hoe maakt u pesten bespreekbaar op school en in de les?
- ✓ Hoe voert u het gesprek met de gepeste, pester, de klas en de ouders?
- ✓ Wanneer kunt u op welke wijze aangifte doen?

Vind op www.schoolenveiligheid.nl en www.pestweb.nl voorbeeld anti-pestprotocollen, films, documentaires, lesmaterialen, spelvormen, gespreksleidraad, tips en informatiebladen. Met vragen of een specifieke casus kunt u in de ochtend ook de helpdesk bellen: 030 285 66 16

Hé Homo!

"... aandacht voor seksualiteit en diversiteit, met name seksuele diversiteit". (aangepast kerndoel 43)

Om een homovriendelijk emancipatiebeleid te stimuleren is de website www.gayandschool.nl ontwikkeld. Naast voorbeelden, werkvormen en hulpmiddelen om het beleid en onderwijs aan te scherpen, vindt u ook specifieke informatie voor de doelgroep homoseksuele leerlingen en personeel.

School en Veiligheid

School en Veiligheid helpt scholen in het primair en voortgezet onderwijs bij het ontwikkelen van een sociaal veilig klimaat, door informatie en deskundigheid op het gebied van sociale veiligheid te verspreiden. Bovendien adviseren wij schoolleiders, leraren, docenten, mentoren, vertrouwenspersonen, OOP en leerlingen via de helpdesk.

Thema's als (online) pesten, agressie & geweld, seksuele intimidatie en seksuele diversiteit hebben onze constante aandacht. Deze zijn ondergebracht in vier deelprojecten: Centrum School en Veiligheid (CSV), Pestweb, Gay & School en Project Preventie Seksuele Intimidatie (PPSI).

